

UCHWAŁA NR XIII/85/2019
RADY GMINY ZABRODZIE
z dnia 30 grudnia 2019 roku

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych dla Gminy Zabrodzie na 2020 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) Rada Gminy Zabrodzie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Gminie Zabrodzie na rok 2020 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zabrodzie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Załącznik
do Uchwały Nr XIII/85/2019
Rady Gminy Zabrodzie
z dnia 30 grudnia 2019 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ZABRODZIE NA 2020 ROK

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Zabrodzie na 2020 rok określa strategię działań w zakresie profilaktyki uzależnień i minimalizacji szkód, jakie wynikają z nadużywania alkoholu. Gmina na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do podejmowania działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej.

Uzależnienie od alkoholu jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Choroba alkoholowa ma wiele aspektów: wpływa na sferę zdrowotną, psychiczną, duchową i rodzinną uzależnionego. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu wyróżniają się na tle innych ze względu na ich wpływ na wiele dziedzin życia społecznego. Przyczyniają się do negatywnych zjawisk, jak wypadki komunikacyjne, wykroczenia i czyny karalne. Nietrzeźwość to także jedna z głównych barier utrudniających wydobycie się z biedy. Niejednokrotnie z uzależnieniem wiąże się problem przemocy domowej.

Pomoc osobom uzależnionym nie może więc ograniczać się do bezpośredniego działania z osobą uzależnioną, ale ma zmniejszać negatywne skutki uzależnień dla całego społeczeństwa. Stąd też szczególnie wyeksponowana w Programie została działalność edukacyjna, której celem ma być uświadomienie młodym mieszkańcom gminy, jak szkodliwe są używki oraz wykształcenie w nich właściwych postaw społecznych. Niezmiernie istotne jest również wzmocnienie pozycji rodziny poprzez działania edukacyjne i realizację przedsięwzięć profilaktycznych, mających na celu integrację i wskazanie sposobu spędzania wolnego czasu w sposób wolny od używek.

Niniejszy dokument zawiera plan działań w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikających z nadmiernego spożycia alkoholu, będących kontynuacją działalności z lat poprzednich i jest zgodny z założeniami:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
2. Narodowego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016 – 2020;
3. Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365)

Kierunki działania określone w Programie zgodne są z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025.

Rozdział 1 **Postanowienia ogólne.**

§ 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej programem, stanowi opis działań, będących jednocześnie zadaniami własnymi Gminy zgodnie z art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

§ 2. Zadania objęte programem obejmują w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności i skuteczności programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz procedur interwencyjno-korekcyjnych wobec osób nadużywających alkoholu;
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności programów interwencji społeczno – prawnych i pomocy psychologicznej służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji społecznych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów społecznych;

- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust. 1 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego w centrach integracji społecznej poprzez pomoc finansową.

Rozdział 2

Cele programu

§ 3. Cel główny

Celem głównym Programu jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy poprzez minimalizowanie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu.

§ 4. Celami strategicznymi programu są:

- 1) zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie już występują w rodzinach dysfunkcyjnych;
- 2) zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami uzależnień występujących w rodzinach.

§ 5. Celami operacyjnymi programu są:

- 1) ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
- 2) zmiana zachowań i postaw mieszkańców i instytucji Gminy Zabrodzie w sytuacjach związanych z alkoholem, przemocą w rodzinie i w środowisku szkolnym;
- 3) wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki, szczególnie wśród dzieci i młodzieży;
- 4) poszukiwanie skuteczniejszych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych, z uwzględnieniem przede wszystkim przeciwdziałania przemocy domowej;
- 5) zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod przeciwdziałania uzależnieniom.

Rozdział 3

Realizatorzy Gminnego Programu profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi.

§ 6. Głównym realizatorem zadań zawartych w Programie jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Zabrodzie Nr 50.2015 z dnia 29 kwietnia 2016 r. działając w oparciu o regulamin określający zasady jej funkcjonowania.

§ 7. Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie 150 zł (słownie: sto pięćdziesiąt złotych) za każde posiedzenie Komisji. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności z posiedzenia lub protokół kontroli placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 8. Członkowie Komisji, którzy z tytułu wykonywania funkcji odbywają podróże służbowe (szkolenia, konferencje, seminaria) przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przyjętych dla delegacji służbowych.

§ 9. Do zadań Komisji należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu

- 1) przyjmowanie zgłoszeń o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- 2) wzywianie na rozmowy osób, co do których wpłynęło zgłoszenie o nadużywaniu alkoholu pouczenie ich o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy oraz o konieczności leczenia:
- 3) kierowanie na badania osób uzależnionych od alkoholu w myśl art. 24, art.25 i art. 26 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi;
- 4) inicjowanie działań w zakresie ograniczania skutków nadużywania alkoholu i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu zdiagnozowania problemów alkoholowych i przemocy domowej;
- 6) opiniowanie wniosków w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

- 7) uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (art. 9a ust. 3 i 11) oraz realizacja procedury „Niebieskie Karty” (§.12 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”).

Rozdział 4

Źródła i zasady finansowania Programu.

§ 10. 1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków własnych gminy zawartych w budżecie gminy na 2020 rok.

2. Zadania w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy europejskich.

3. Zasady finansowania zadań określone zostały w niniejszym programie zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów alkoholowych w sprawie realizowania i finansowania Gminnych Programów Profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych na 2020 rok.

4. Beneficjent Programu realizując zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi jest zobowiązany złożyć wniosek o dofinansowanie zadania z czterodniowym wyprzedzeniem.

5. Wniosek o dofinansowanie powinien zawierać uzasadnienie, listę planowych uczestników, program realizowanego zadania oraz harmonogram wydatków.

Rozdział 5

Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych do zrealizowania w 2020 roku

§ 11. Określa się następujące zadania do zrealizowania w 2020 roku:

- 1) **zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;**

- a) współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkanie, mającą na celu leczenie i terapię osób uzależnionych od alkoholu,
- b) udzielanie porad i informacji w zakresie możliwości podjęcia leczenia odwykowego i wskazanie jego form,
- c) kierowanie na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- d) motywowanie do terapii, przeprowadzanie rozmów zmierzających do podjęcia przez osoby uzależnione leczenia odwykowego,
- e) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym oraz inicjowanie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
- f) dofinansowanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych przez kluby abstynenckie i grupy wsparcia,
- g) współdziałanie z Gminnym Punktem Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie,
- h) współpracę z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- a) szkolenia osób, które pracują z ofiarami przemocy na co dzień zawodowo, a więc policji, pracowników oświaty, pomocy społecznej, służby zdrowia, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- b) ochronę przed przemocą domową poprzez podejmowanie działań interwencyjnych,
- c) organizowanie i finansowanie szkolenia kadry medycznej, terapeutów, liderów grup samopomocowych oraz pomocy dla stowarzyszeń prowadzących programy profilaktyczne,
- d) wspieranie działalności środowiskowej w zakresie wzajemnej pomocy osób z problemem alkoholowym,
- e) dofinansowywanie szkoleń specjalistycznych w zakresie socjoterapii dla osób z problemami w prawidłowym funkcjonowaniu w rodzinie i środowisku,
- f) stosowanie procedury „Niebieskiej karty” w przypadku przemocy domowej,
- g) stałą współpracę z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości,
- h) stałą współpracę z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie,

- i) edukację publiczną (przewodniki, ulotki, poradniki, broszury),
- j) stałą współpracę z Gminnym Punktem Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie,
- k) upowszechnienia poprzez umieszczenie w ogólnodostępnych miejscach informacji o numerach telefonów zaufania;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży: edukacja publiczna społeczności lokalnej, działalność informacyjna poprzez:

- a) organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej przy wsparciu finansowym z programów finansowanych przez Unię Europejską,
- b) organizowanie form spędzania wolnego czasu, obozów profilaktycznych oraz terapeutycznych oraz wycieczek krajoznawczych dla dzieci i młodzieży szkolnej,
- c) wspieranie działań profilaktycznych polegających na współdziałaniu lokalnych imprez o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. promującym zdrowy styl życia i zabawy bez alkoholu, narkotyków i przemocy,
- d) organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych,
- e) organizowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- f) wspieranie zatrudnienia animatorów prowadzących szeroko dostępne działania sportowe i edukacyjno-profilaktyczne na terenie obiektów sportowych
- g) współfinansowanie zawodów i imprez sportowych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadkach gdy wpisują się one w działania zawarte w Programie;

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w rozwiązywaniu problemów alkoholowych przez:

- a) dofinansowanie imprez o charakterze kulturalno – turystycznym organizowanym przez stowarzyszenia i kluby abstynenckie, które mają na celu propagowanie idei trzeźwości, alternatywnych form spędzania czasu promowania zdrowego stylu życia oraz integracji mieszkańców Gminy Zabrodzie,
- b) dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych i stowarzyszeń realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

- c) tworzenie lokalnej koalicji trzeźwości tj. forum grupującego profesjonalistów, liderów trzeźwości alkoholików, członków rodzin,
- d) wspieranie grup samopomocowych AA, AL.- ANON, AL – ATEEN
- e) wsparcie finansowe, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego:

- a) podejmowanie działań w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- b) składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego
- c) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego,
- d) szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie właściwej dystrybucji napojów alkoholowych,
- e) wyrywkowa kontrola ładu i porządku publicznego w miejscach i pobliżu miejsc sprzedaży alkoholu;

6) działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych:

- a) nawiązywanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości,
- b) inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych;

7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

§ 12. Postanowienia końcowe

- 1) nadzór nad realizacją „Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów alkoholowych na 2020 rok sprawuje Wójt Gminy Zabrodzie,
- 2) Koordynatorem realizacji zadań Programu jest Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- 3) Pełnomocnik Wójta składa sprawozdanie z realizacji Programu do końca I kwartału za rok poprzedni Radzie Gminy w sposób ustalony przez Radę.

UZASADNIENIE

Gminny Program profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych na rok 2020, stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań wynikających ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277). Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 4¹ wskazuje, iż są to zadania własne gminy zawarte w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie ustalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok jest zasadne.